Nᴱᴿ 150.

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 11 Grudnia v. s. 1831 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 30 listopada.

NAYJAŚNIEYSI PANOWIE, CESARZ JEGOMOŚĆ i CESARZOWA JEYMOŚĆ, w pożądanym stanie zdrowia przybyli do tuteyszey stolicy, w sobotę wieczorem d. 28. (*P. P.*)

— W naywyższym ukazie do Rządzącego Senatu pod dniem 21 listopada wyrażono:

„Skutkiem rokoszu w Królestwie Polskiém było zatrzymanie handlu, a w szczególności przywozu z niego wyrobow rękodzielniczych. Teraz, za uśmierzeniem wynikłych zamieszek, dla wznowienia handlowych związkow, pragnąc, z jedney strony uprzątnąć wszelką nierówność, ku szkodzie Rossyyskiemu Rękodzielniczemu przemysłowi obracającą się; a z drugiey, darować produkcyi Królestwa Polskiego wszystkie te ulgi, które ze spólném dobrem są zgodne, z utrzymaniem przy tém, ile można, dawnieyszego porządku, Uznaliśmy za dobrą postanowić następujące ogólne na czas przyszły prawidła:

1) Syrowe produkta obu części Państwa dozwolone są przywozić i wywozić, jak i dawniey, bez poszliny i bez wymagania świadectwa o pochodzeniu.

2) Od produktow fabryk i wyrobow rzemieślniczych, w części albo całkiem robionych z materyałow zagranicznych, naznacza się poszlina przywozowa, podług rodzaju towarow, więcey lub mniey w porównaniu do teraźnieyszey podwyższona.

3) Wyroby, robione całkiem z własnych płodow każdego kraju, nakładają się umiarkowaną poszliną, w części dawnieyszą, w części zaś z niejaką odmianą.

4) Wszystkie wyroby, w obu poprzedzających artykułach wymienione, jeżeli względem którego nie uczyniono osobnego wyjątku, pozostają w obu krajach wolnemi od wszelkiey wywozowey poszliny.

5) Przywoz i wywoz przedmiotow, stanowiących wyłączny dla jednego z tych krajow dochod, jakoto: bydła, wódki, soli, kart do gry i t. d. pozostają na prawidłach ukazu 1go sierpnia 1822 roku i wydaney wtedy osobney Taryffy.

6) Przywoz do Rossyi tytuniu w liściach i wyrobionego, względnie do ilości pobieraney od niego poszliny, i zakaz wprowadzania do Rossyi miękkich futer, zostają na będącey teraz osnowie.

7) Tranzytowy przywoz i wywoz towarów dla Królestwa Polskiego przez porty Baltyckie, pozostaje na urządzeniu, 6tym punktem pomienionego ukazu 1822go roku przepisaném; również mają zachować moc swoją postanowienia o Tranzycie Rossyyskiego bydła przez Królestwo Polskie; i towarow Rossyyskich przez wszystkie Polskie Tamożnie.

8) Dla zrównania, jak tylko można, przemyślników w wydatkach przy kupowaniu wszelkiego rodzaju cudzoziemskich produktow, jakoto: syrowych materyałow, towarow kolonialnych i aptecznych i różnych wyrobow, przedmioty te w obu krajach mają podlegać prawidłom Taryffy, na jednakich początkach i poślinach opartey.

9) Za osnowę Taryffy tey przyymują się postanowienia Taryffy Rossyyskiey Europeyskiey z tém, ażeby przy dopuszczeniu wyjątkow, które mogą bydź potrzebnemi względnie niektórych towarów dla Polski, przyymowane były dla umiarkowania i dobra przemysłu Rossyyskiego.

10) Dla uniknienia trudności w rachunkach i nadużyć, od wszystkich cudzoziemskich towarow, z Rossyi do Polski i z Polski do Rossyi przywożonych, mają bydź pobierane poszliny każdego kraju, bezwzględnie na opłacone już w jednym z nich.

Samo z siebie wypada z resztą; że przywoz cudzoziemskich towarow przez granicę z Polską, może mieć mieysce tylko w miarę praw na przepuszczenie towarow i oczyszczanie ich przez poszlinę, dla ustanowionych na tey granicy Tamożni nadanych.

11te) Przywóz z Polski wyrobów Igo i IIgo Oddziałów, podług wydanego w 1824 roku urządzenia, dozwala się nie inaczey, jak za ustanowionemi o mieyscowém pochodzeniu świadectwami Kommissyy Woiewódzkich, na dawnieyszey osnowie, ale pod surową ich odpowiedzialnością za zgodność z prawidłami świadectw.

12te) W Rossyi świadectwa na wyroby Igo Oddziału dozwala się wydawać tak od Departamentu Rękodzielniczego, jako i od Komitetu Moskiewskiego dla opatrzenia woysk suknami, od Rządów Gubernialnych i Policyi Stolic (Управъ Благочиния); Świadectwa zaś na wyroby IIgo Oddziału wydawać z Rad Mieskich, Magistratów i Ratuszów, a wyroby IIIgo Oddziału, wypuszczać, jak dawniey, bez żadnych świadectw; przyczém na Rossyyskich wyrobach fabrycznych stępla nie wymagać, zostawując i w tém zdarzeniu ich stęplowanie, podług będących teraz ogólnych prawideł, do woli fabrykantów.

13te) Cukier-rafinad, lump i melis, w głowach, kawałkach i tłuczony, tudzież wszystkie wyroby bawełniane, białe, kwiatowe, farbowane, drukowane i nabijane, także bawełniczna przędza, biała i farbowana, na dawnieyszey osnowie przywozu z Królestwa do CESARSTWA nie dozwalają się. Dla wzajemności zaś w tym względzie, w późnieyszym czasie może bydź zrobione rozrządzenie, ażeby niedozwalany był również przywoz z Rossyi do Królestwa: cukru, we wszystkich wyżey wymienionych postaciach, wełny przędzoney i wyrobów wełnianych, prócz sukna włościańskiego.

14) Dla należytey równowagi w śrzodkach i przybytkach, fabrykantom w obu krajach nie będzie odtąd na przyszłość dawano, jednym z pierwszeństwem przed drugimi, żadnych osobnych po części Tamożennych przywilejow, zwrotu poszlin, licencyy, ani innego rodzaju premiow, oprócz tych zdarzeń, które się odnoszą wyłącznie do handlu zagranicznego.

15) Przewóz własnych wyrobów obu krajów uskutecznia się po dawnieyszemu przez cztéry Tamożnie: Kowieńską, Brzesko-Litewską, Uściłuzką i Choroszczańską, a wyrobów syrowych przez wszystkie Tamożenne na granicy z Królestwem mieysca, którym oczyszczanie towarów dozwolone.

16) Na przyszłość do ułożenia zupełney nowey Taryffy, poszliny mają bydź pobierane podług załączonego tu i przez NAS potwierdzonego rozpisania.

17) Wszystkie dawnieysze postanowienia, względem handlu między Rossyą a Królestwem Polskiém wydane, w tych częściach, które tym ukazem nie są odmienione, zatrzymują zupełną moc swoją.

18) Gdy w ciągu zamieszek w Królestwie Polskiém, mogła bydź wprowadzona niemała ilość cudzoziemskich zakazanych towarów, obrócenie których do śrzodka CESARSTWA przy obecném rozstrojeniu Tamożenney części i samych władz Rządowych w Królestwie i przy trudności rozróżnienia towarów tych od prawdziwie Polskich, niepodobną byłoby zapobiedz: zatém na przyszłość do

przywrócenia zupełnego w Królestwie dobrego porządku, przepisują się czasowie do przestrzegania poniżey następujące prawidła:

a) Na pierwszy raz, od wydania tego ukazu przywrócić w zupełney mocy handel wywozowy i przywozowy syrowych produktów obu krajów.

b) Również zostawić otwartym zaczęty już wywoz do Polski wszystkich wyrobów Rossyyskich, ale z pobieraniem od 1go stycznia 1832 roku poszliny podług nowego rozpisania.

c) Przywozu z Polski wyrobów Igo i IIgo Oddziałów za Polskiém poświadczaniem nie dopuszczać, do zupełnego urządzenia nanowo w tym kraju stałego mieyscowego Rządu, o czém w swoim czasie ogłoszono będzie przez osobny Ukaz; wyroby zaś IIIgo Oddziału, dozwolić przywozić i teraz.

d) Przywozu do Rossyi wyrobów jedwabnych i lnianych, zabronić od czasu wydania ukazu, w poprzedzającym artykule wymienionego, jeszcze na trzy lata, po czém o poszlinie od nich ma bydź zrobione osobne postanowienie.

Rządzący Senat nie zaniecha uczynić potrzebnego względem tego rozporządzenia; Ministrowi zaś Skarbu R o z k a z a l i ś m y, kommunikować o tém Czasowemu Rządowi i Ministrowi Sekretarzowi Stanu Królestwa Polskiego, dla stosownych do tego w Królestwie rozrządzeń.

Ukazy Rządzącego Senatu: 1) D. 31 października 1831 roku, z 8go Departamentu, *o odbywaniu śledztwiennym porządkiem spraw, zostających bez appellacyi, w których przysądzane bywa pieniężne ze skarbu wynagrodzenie właścicielom, za odsądzonych im ludzi do stanu wolnego.*

2) D. 31 października 1831, z 8go Departamentu, *o przedsięwzięciu rychłych a surowych środkow, do uzyskania pozostałych w niedoimce za nieprawne appellacye sztrafow.*

3) D. 21 listopada 1831, z 1go Departamentu, *o rozciągnieniu ulżeń, dozwolonych w przyymowaniu rekrutów 96 naboru i na 97 nabor.*

4) D. 21 listopada 1831, z 1go Departamentu, *o przyymowaniu włościan skarbowych, kryjących się przez zbiegostwo od rekruta, do woyskowey służby, z dozwoleniem ulżeń i wyjątkow, postanowionych dla naboru, do którego oni należeli z kolei.*

5) D. 23 listopada 1831, z 1go Departamentu, *o zostawieniu na przyszłość P. Ministrowi Skarbu, potwierdzać takie przelewy praw arendownych od tych, którym są nadane, posiadaczów, innym życzącym, które zawarte są nie na cały czas arendy, ale na pewną liczbę lat.*

6) D. 25 listopada 1831 r., z 1go Departamentu, *o dozwoleniu malować słupy i trąby na mostach, tamach, rowach, nie tak nazywanym skarbowym, ale ciemno-szarym kolorem.* (*G. S.*)

Królewstwo Polskie

Warszawa dnia 14 Grudnia.

Z różnych miast Królewstwa gazety donoszą, o uroczystém obchodzeniu rocznicy wstąpienia na tron Nayjaśnieyszego Cesarza Jegomości i Króla.

— Rząd tymczasowy przez postanowienia z d. 9 b. m. i r. mianował Pana Antoniego *Przesmyckiego*, Podprokuratora przy Trybunale Cywilnym 1szey Instancyi Województwa Kaliskiego, Zastępcą Sędziego Prezydującego w Sądzie Policyi Poprawczey Powiatu Jędrzejowskiego, a Pana Franciszka *Maciejowskiego*, Pisarza Sądu pokoju powiatu Sandomierskiego, Zastępcą Podsędka Sądu Pokoju Powiatu Opatowskiego.

— Woda na *Wiśle* znowu bardzo wezbrała i niosła lody, któremi ta rzeka już w znaczney części była okrytą; gwałtowny pęd wody z lodami onegday o godzinie wpół do 2giey z południa uniosł ku *Pulkowu* 2 łyżwy mostowe od strony *Pragi*. Przewóz ułatwia związek, a most wkrótce będzie w całości.

— JPanna *Żuczkowska* teraz znayduje się w *Krakowie*; w zeszłą niedzielę miała na tameczným teatrze przedstawiać rolę *Barbary Radziwiłłówny*.

— Na ostatnich targach warszawskich płacono za korzec żyta zł. od 21 do 23 i pół. Pszenicy od 27 do 31. Jęczmienia od 21 do 23. Owsa od 13 do 14 i pół. Siana furę jednokonną od 28 do 40; parokonną od 48 do 62. Słomy furę od 10 do 20. (*G. W.*)

Austrya.

Wiedeń dnia 22 listopada.

Hrabia Ignacy *Giulay*, Ban Kroacyi, wielki mistrz artylleryi i prezydent wyższey rady wojenney, umarł d. 11 t. m. Powszechnie jest żałowany.—Marszałek Polny-Porucznik, *Vlastow*, został mianowany dowódzcą w *Slawonii* i *Syrmii*, na mieyscu barona *Siegenthal*, mianowanego wice-prezydentem nayważszey rady wojenney.

(*J. d. S. P.*)

— *Dnia 26* —

N. Cesarz Jmć postanowieniem swojém z dnia 27 września b. r. raczył Proboszcza Ormiańskiey Metropolitalney Kapituły Lwowskiey, Samuela *Stefanowicza*, mianować Arcy-Biskupem obrządku Ormiańskiego.

— *Dnia 30* —

Dnia 28 b. m. naczelny kanclerz Hr. *Mittrowski*, miał zaszczyt złożyć Nayjaśnieyszemu Cesarzowi i Królowi Jmci następujący adress dziękczynny Stanów Królewstwa Galicyyskiego.

„Nayjaśnieyszy Panie! Gdy niestłumiona jeszcze zupełnie w tuteyszym kraju epidemiczna choroba, nie dozwala W. C. K. M. pozwolić w r. b. na odbycie Galicyyskiego Seymu, tedy nayposłuszniejszy komitet ziemski, wraz z obecnemi we *Lwowie* głosować zdolnemi Stanami ziemskiemi, sądzi mieć prawo do wzniesienia w imieniu naywierniejszych Stanów Galicyyskich przed Tronem W. C. K. M. głosu wdzięczności i uwielbienia, jakie zaymują serca wszystkich mieszkańców, za nieskończone dobrodzieystwa, których kray ten doznaje z naywyższey dobroci i łaski W. C. K. M.. Nieszczęścia, jakie dotknęły Galicyą w ostatnich latach, nastręczyły mieszkańcom sposobność okazania swey niezachwianey wierności, swey gotowości, przez poświęcenie wszelkich sił zadosyć uczynić naywyższey woli W. C. K. M. tudzież nieograniczonego zaufania, z jakiém oczekiwali jedynie od W. C. K. M. lepszey przyszłości. Z drugiey strony, obawy te, przez środki, jakich, Nayjaśnieyszy Panie, ku odwróceniu złych skutków ich użyć raczyłeś, wyświeciły w nayżywszym blasku Nayważszą Twoją łaskę i mądrość. Głód, jaki zagrażał krajowi po przeszłorocznym nieurodzaju, odwrócony został przez silne kroki rządu, tudzież zaliczenia gotowizny mniey bogatym dziedzicom, w celu wspierania poddanych. Przez równie stosowne i z wielkim kosztem połączone środki, udało się epidemiczney panującey chorobie odjąć zjadliwość i wstrzymać dalszy jey postęp. Błogosławieństwa pokoju, które Europa zawdzięcza W. C. K. M. i wewnętrzna spokoyność, pośród wstrząśnień krajów sąsiednich na chwilę nie były zachwiane. Współ-obywatele nasi, którzy byli wyszli, zyskali od W. C. K. M. przebaczenie i wolność powrócenia na łono swych rodzin. Liczne rodziny, które woyna do opuszczenia ziemi rodzinney zniewoliła, a które przez związki krwi, a teraz bardziey jeszcze przez wspólne uwielbienie dla Ciebie są połączone, znalazły na gościnney Twojey ziemi, Nayjaśnieyszy Panie, schronienie i bezpieczeństwo. Kiedy ogromne wydatki, wymagane na utrzymanie życia mieszkańców i publiczney spokoyności, kazały się obawiać nowych ciężarów, raczyłeś Sobie, Nayminłościwszy Panie, przypomnieć naszą niemożność płacenia, i przez wstrzymanie części zaległości podatkowych, przez ułatwienie wnoszenia reszty, tudzież zniżenie podatków bieżących, zapobiedz zupełnemu naszemu zubożeniu. Naypokornieyszy komitet ziemski nie wahał się nigdy przedstawić W. C. K. M. potrzeby i dolegliwości tey pro-

wincyi z otwartością i zaufaniem; jakie właściwe są dzieciom względem kochającego Oyca. Obecnie zbywa nam jednak wyrazów do wyrażenia wdzięczności i przywiązania ku W. C. K. Mości, która wszystkich serca ożywia, a którą tylko w modłach wynurzać umiémy, jakie wznosimy do Boga za długie i pomyślne panowanie W. C. K. Mości. Nie możemy się jeszcze zupełnie oddawać radości, dopóki choroba panująca w części Galicyi dotyka jeszcze miasto rezydencyonalne. Kiedy zaś z trwogą dowiadujemy się, że wielkomyślnie podzielasz, Miłościwy Panie, wszelkie niebezpieczeństwa mieszkańców *Wiednia*, i z własném poświęceniem pomoc im niesiesz, to nas pociesza myśl, że Bóg wysłucha gorące modły kilku milionów wiernych poddanych i W. C. K. Mość, równie jak cały Nayjaśnieyszy dom Cesarski, w naypoźnieyszo lata zachować raczy.

Waszey Cesarskiey Mości.
naywiernieysi poddani
wiernie posłuszne cztéry Stany Królestw
Galicyi i Lodomeryi
August Longin Xiążę *Lobkowitz*,
Prezes wiernie posłusznych Stanów.
Jędrzey Hr. *Ankwicz*,
Arcy-Biskup Lwowski, Prymas Galicyi.
Jan Kan. Hr. *Stadnicki*,
Naczelny Marszałek krajowy.
(*Następują jeszcze 22 podpisy*).

PRUSSY.

Berlin d. 30 listopada.

Król mianował członkami Rady Stanu: Jenerała piechoty *Raucha*, Biskupa *Neandera* i radców taynych *Blanszara*, *Bernuta* i *Sztupnagela*.

— Z *Kolonii* donoszą pod 23 listopada: „Rzeka *Ren*, od nizkiego stanu swojego 5 stop 2 cali, w którym znaydowała się jeszcze d. 4 t. m., nagle dzisia rano wezbrała do 18 stop kolońskich 7 calów, i trzeba się spodziewać, że za kilka dni, woda jeszcze się podniesie: gdyż ponad *Mozellą* i *Górnym-Renem* wiele wypadło śniegu, który od ciepłey pogody i długich deszczów, bardzo prędko stopniał." — Z wielu mieysc nad *Renem*, dochodzą wiadomości o klęskach, zrządzonych burzą i wezbraniem wody. (*G. S. P.*)

— *Dnia 7 grudnia.* —

Tymczasowa rada stanu, w *Kantonie Neufchatel*, uorganizowana przez Jenerała Majora *Pfuel*, składa się z siedmiu członków, tudzież z sekretarza i z czterech wydziałów, to jest: skarbu, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i policyi, oraz woyny. Członkowie rady stanu są: Hr. Ludwik *Pourtales*, prezydujący, Ludwik *Courvoisier*, dotychczasowy Kasztelan, w *Val de Travers*; Fryderyk Baron *Chambrier*, jeneralny Prokurator; *Serrot*, Prezydent w *Neufchatel* i jeneralny adwokat; *Serregaux*, dotychczasowy kasztelan w *le Landeron* i Dyrektor żandarmeryi; *Favarger*, dotychczasowy Prezydent policyi w *Travers*, Kanclerz stanu; Franciszek *Delachaux*, dotychczasowy sekretarz mieyski w *Valangin*. Dway tylko ostatni są nowo mianowani. Obowiązki sekretarza pełnić będzie Henryk Floryan *Celame*, dotychczasowy Prezydent policyi w *les Brenets*. We czterech tych wydziałach, złożonych z nierówney i niestałey liczby członków, są prezydującymi: skarbu, Fryderyk Baron *Chambier*, spraw wewnętrznych, dotychczasowy Radca i sekretarz stanu, teraz jeneralny podskarbi *Montmolin*; sprawiedliwości i policyi, Radca stanu Prezydent policyi *Serrot*; woyny, Radca stanu, Kasztelan *Seregaux*. (*G. W.*)

FRANCYA.

Paryż dnia 24 listopada.

Przez rozrządzenie królewskie d. 19, radca stanu, baron *Cuvier*, mianowany został kommissarzem, do rozbioru projektu przedstawionego prawa izbie deputowanych d. 18 s. m. sierpnia, względem urządzenia budżetu na rok 1829.

— Utworzoną została kommissya dla przeyrzenia i obliczenia wniosków, względem pensyy od d. 31 lipca 1830, z kassy weteranów dawney listy cywilney i członkami takowey kommissyi wyznaczeni zostali, PP. baronowie *de Schonen*, *Fain*, *de Tréville* i *Delastre*.

— Pomiędzy 114 osobami woyskowemi, którzy rozkazem królewskim d. 19, mianowani zostali na rozmaite stopnie, na które wyniesionemi byli w przeciągu dni stu, znayduje się 4 jenerał-poruczników, PP. *Pannetier*, *Chabert*, *Brouard* i *Gengoult*, 12 marszałków obozowych, w liczbie których są PP. *Brue*, *Carrion-Nisas*, baron *Passinger de Préchamps* i t. d., 12 półkowników, 7 podpółkowników, 25 batalionowych i szwadronowych szefów, 28 kapitanów, 24 poruczników i 1 podporucznik.

— Dla zastosowania do szkoły politechniczney ogólnego rozporządzenia, przyznającego dowództwo nad szkołami woyskowemi jenerałom, w stopniu marszałków obozowych, postanowieniem d. 14 mianowany został jenerał *Tholoze*, komendantem tey szkoły, na mieyscu jenerał-porucznika *Bertrand*, który zatém zostaje do rozrządzenia.

— Donoszą, iż niezwłócznie wyydzie rozrządzenie, tyczące się mianowań orderu Legii honorowey, od d. 20 marca 1815 aż do 7 lipca tegoż roku. Sama rozciągłość takowey pracy opoźniła jey ogłoszenie.

— Praca, uorganizowania brygad celnych, ukończoną została; liczba ogólna wynosi od 21 do 25,000 ludzi.

— Czytamy w *Monitorze*: „Rząd został uwiadomionym przez doniesienie telegraficzne, iż wielkie zamieszania powstały w *Lyonie*, których przyczyną były domagania się robotników fabryk jedwabnych. Gdy stan powietrza uczynił przeszkodę dalszym kommunikacyom telegraficznym, i żaden goniec ztamtąd nie przybył, przeto nie wiémy jeszcze o szczegółach tego wypadku.

— Piszą z *Bayonny* pod d. 14 listopada: „Prace, około rozbrojenia naszego miasta, są rozpoczęte. Podprefekt tuteyszy otrzymał nowy rozkaz, do oddalenia w głąb kraju na mil trzydzieści tych wszystkich, którzy się schronili do naszego miasta.

— Donoszą z *Caen*, iż kordon zdrowia będzie utworzonym na granicach *Calvados*, od lewego brzegu *Sekwany* aż do prawego brzegu *Vire*. Będą przedsięwzięte surowe środki przeciwko tym, którzyby żądali go przebydź. Takowe ostróżności, tyczące się zdrowia, równie powinny bydź zachowane i ze statkami, przybywającemi z mieysc podeyrzanych, jako też co do łodzi rybackich, które będą utrzymywały na morzu kommunikacyą z innemi okrętami.

— Sir *Stratford Canning*, poseł angielski w Konstantynopolu, udając się na swe mieysce, przybył do *Paryża*. P. C. P. *Thomson*, jeden z ministrów angielskich, wice-prezydent izby handlowey, przybył tu także, w zamiarze, jakoby, nadania większey obszerności stosunkom handlowym Anglii z Francyą. Jemuto winniśmy zmnieyszenie cła od win francuzkich, i pierwszą odmianę w systemacie, który od wieku był uciążliwym dla handlu Anglii z Francyą. Chwila teraźnieysza jest pomyślną dla odmiany taryff, które obu narodom są zarówno uciążliwe.

— Powiadają, iż jenerał *Berthezène* mocno myśli o odzyskaniu miasta *Bony*, a dla dokonania tego z oszczędzeniem krwi francuzkiey, podkopuje on władzę Beja *Konstantyny*, niszcząc środki przez niego ku temu użyte. Podział zdobyczy, zabraney w *Bonie*, był przyczyną niezgody między Kabailami, sprawcami łupiestwa, a nakoniec między dwoma pokoleniami, przez nich wezwanemi, dla zapewnienia posiadłości zajętego kraju. Będzie więc można łatwo korzystać z ukrytey nieprzyjaźni tych dwóch pokoleń. Maurowie, zostający między *Konstantyną* a zatoką *Stora*, gotowi są do zwrócenia swey broni przeciwko Bejowi *Konstantyny*.

— W liście pisanym z *Algieru* donoszą: iż Arab, wysłany przez Francuzów dla weyścia w ugodę z Beduinami, został ofiarą swego poświęcenia się. Beduini, po okuciu go w łańcuchy, wk

potém rozsiekali w kawałki, pod pozorem; że on, jakoby, wyrzekł się swey religii. (*J.d.S.P.*)

A n g l i a.

Londyn d. 22 listopada.

Papiery publiczne. Konsolidy 83¼.

— Oto jest odezwa królewska:

„Uważając, iż nasz parlament odroczony jest do wtorku, dnia 22 teraźnieyszego listopada, wysłuchawszy naszey rady tayney, ninieyszém ogłaszamy i oświadczamy, iż takowy parlament będzie odroczonym od dnia 22 b. m., do wtorku dnia 6 grudnia następującego, i rozkazaliśmy naszemu kanclerzowi tey części królestwa naszego, W. Brytanią zwaney, dopełnić takowego odroczenia; i przez niniejsze oświadczamy, iż za radą wyżey wspomnioną, wolą naszą jest, ażeby rzeczony parlament, zgromadził się w dniu rzeczonego wtorku d. 6 grudnia, i zjednoczył się na posiedzenie, dla odbywania różnych spraw, nagłych i ważnych. — Lordowie duchowni i świeccy, kawalerowie, obywatele, mieszczanie i komissarze hrabstw i miast izby niższey, są tu wezwani i mają rozkaz zjednoczenia się, na skutek tego w *Westminster - Hall*, d. 6 przyszłego miesiąca grudnia. Dan w pałacu naszym królewskim w *St. James*, d. 21 listopada 1831 r., panowania naszego drugiego. — Boże zachoway Króla!"

— Ogłoszeniem królewskiém, dnia wczorayszego datowaném, wszystkie towarzystwa polityczne, które się utworzyły, jako stowarzyszenia udzielne, z rozmaitemi oddziałami i poddziałami, z urzędnikami, z wyraźném zachowaniem stopni i godności, ze szczególnemi znakami odznaczenia, uznane są za nieprawne i przeciwne konstytucyi; zabrania się zatém wszystkim obywatelom, pod karą podpadnienia surowości praw, przeciwko zamieszaniu pokoju publicznego, ustanowionych, wchodzić w podobne związki, które według ustaw przez nich ogłoszonych, zdają się przywłaszczać sobie moc niezależnego działania od władzy cywilney. — Podobnie utworzone związki, powiedzianém jest w ogłoszeniu, umieszczone pod zarządzeniem szczególném, widocznie niezgadzające się z wierném posłuszeństwem prawom, sprzeciwiające się zasadom uznaney konstytucyi, są władzy naszey, jako naczelnikowi państwa, niebezpieczne, mającemu troskliwość o spokoyności publiczney.

— W tych czasach budują w Anglii następujące okręty wojenne: to jest: 1od, w *Plymouth*: *St. George* o 120 działach; *Nil* o 92; *Indostan* o 80; *the Valiant* o 76, *Pique* o 46, *Satira* o 46, *Tigris* o 46, *Daphné* i *Porcupine* o 20, *Redwing* o 18, *Scorpion* o 10, i statek parowy *Rhadamantus*; 2re, w *Portsmouth*: *Neptun* i *Royal-Frederic* o 120, *Indus* o 80, *Electra* i *Hazard* o 18; *Buzzard*, *Lyra* i *Termangant* o 20. 3cie, w *Woolwich*: *Boscawen* o 80; *Chichester* o 52; *Amphion* o 36; i statki parowe *Dee*, *Médée* i *Phenix*. 4te, w *Deptford*: *Worcester* o 52. 5te, w *Chatam*: *Waterloo* o 120; *London* o 92; *Monarque* o 84; *Meandre* o 46; *Vestale* o 28; *Rover* i *Scout* o 18; *Seagull* i *Spider* o 6; i statek parowy *Caron*. 6te, w *Sheerness*: *Inconstant* o 46; *Calliope* o 28; i statek parowy *Salamandre*. 7me, w *Pembroke*: *Royal-William* o 120; *Rodney* o 92; *Forth* o 46; *Alarme*, *Andromaque*, *Harier*, o 28; i *Cockatrice* o 6 działach; w ogóle pięć okrętow o 120 działach; trzy o 92; jeden o 84; trzy o 80; jeden o 76; dwa o 52; sześć o 46; jeden o 36; pięć o 28, dwa o 20; pięć o 18; cztery o 10; trzy o 6; a razem 41 okrętow i 6 parowych statkow.

— Czytano d. 18, przybity do bramy ratusza w Londynie, wyjątek z urządzenia względem zaciągow cudzoziemskich, celem ochronienia obywateli od wezwań, które mogą bydź im czynione, dla weyścia do służby cudzoziemskiey. Widoczna jest, iż takowe ogłoszenie stosuje się do wyprawy *Don Pedra*.

— Z przyczyny zalecenia danego przez *Sir H. Halford*, dla zaopatrzenia się w każdym domu, za 20 lub 24 f. s. rozmaitych środkow zapobiegających, tudzież lekarstw przeciwko cholerze, cena kamfory podniosła się od 4 do 17 f. s., oleju kajeput od 9 pens do 15 szyl. za uncyą.

— Wiadomości z *Sunderland* donoszą, iż coraz wzrasta liczba osob, dotkniętych cholerą, pomimo to jednak, przestrachu tam wielkiego nié ma. A w liście z *Darlington* czytamy, iż deputacya lekarzy, wysłanych do *Sunderland*, oświadczyła; iż cholera tam będąca, jest istotnie azyatycką.

— Konsul jeneralny niderlandzki w Londynie, ogłosił, iż z przyczyny cholery, która panuje w *Sunderland*, wszystkie statki, przychodzące z tego portu, będą zostawały, przez czas 40 dni w kwarantannie, po ich przybyciu do portow hollenderskich. — Kwarantanna zaś dziesięciodniowa, będzie dla statkow, przybywających z portow położonych między rzekami *Tyne* i *Tees*.

— Następujące ogłoszenie przybite zostało w kawiarni *Lloyd*: „Donoszą z *Gibraltaru* pod d. 27 października, iż tameczna komissya zdrowia, naznaczyła siedmiodniową kwarantannę, na wszelkie okręty, przybywające z jakiegokolwiek bądź portu Europy, położonego na północ 49° szerokości. — Przeciwnie zaś, postanowieniem komissyi zdrowia miasta *Genewy*, d. 2 b. m., wszelkie środki kwarantannowe, którym okręty przybywające z W. Brytanii dotąd podległe były, zniesionemi zostały.

— Według urzędowych wiadomości, wysłano z *Londynu* do *Rotterdamu* od d. 4 do 10 b. m. 120,642 uncyy srebra w monecie, 81,927 uncyy srebra w sztabach, i 10,455 uncyy złota także w sztabach. (*J. d. S. P.*)

W ł o c h y.

Neapol dnia 8 listopada.

Wychodząca w *Palermie* urzędowa gazeta *La Cerere*, donosząca o wykonaniu wyroku, zapadłego na sprawców powstania w d. 1 września, umieszcza oraz wyjątek z rzeczonego wyroku o czynach podczas tego powstania, wyrażono w nim: —„Szczupła liczba morderców, chciwych łupieży, miała od niejakiego czasu haniebny zamysł, zaburzyć publiczną spokoyność, aby wśród rozprzężenia i zamieszania, towarzyszących przerwaniu porządku, utorować sobie drogę do zbogacenia się cudzą własnością." — Następują potém wiadome wypadki, od czasu wpadnienia buntowników do miasta, aż do ich ucieczki bramą *S. Agaty*, i zupełnego rozproszenia. Kilka osób, tudzież jednego ajenta policyi, zamordowali. (*G. W.*)

Wenecya d. 14 listopada.

Przez rozkaz naywyższy, trzy konsulata Austryackie zostały ustanowione w Grecyi: w *Patras*, *Napoli* i *Syra*. (*J. d. S. P.*)

T u r c y a.

Umieszczony w Niemieckiey *Powszechney Gazecie*, list z *Alexandryi* (w Egipcie) pod d. 25 października, oprócz wiadomości o zupełném ustaniu *cholery* tam i w *Kairze*, zawiera następujące doniesienie: — „Teraz powszechną uwagę zwraca na siebie wyprawa woyskowa, którą Vice-Król Egiptu chce przedsięwziąć przeciw Syryi; we dnie i w nocy, czynią przysposobienia do niey; bateryе polowe, działa oblężnicze, race kongrewskie, i mnóztwo bomb, prochu i t. d., sprowadzono już na okręty; dwa pułki piechoty są tu w gotowości do wsiadania na statki; inne zaś pułki i jazda, wyszły z *Kairu* przez pustynie do *Jaffy*; Vice-Król spodziewa się znaleźć wielkie skarby w *St. Jean d'Acre*. Całe woysko przeznaczone do Syryi, ma wynosić 20,000 ludzi, i zostawać pod naczelném dowództwem *Ibrahima* Baszy, który ma tu przybydź jutro z *Kairu*. Flotta nie będzie mogła wypłynąć prędzey, jak za dwa tygodnie, a w teraźnieyszey porze roku, przedsięwzięcie to jest połączone z niejakiém niebezpieczeństwem, gdyż przy brzegach Syryi, niéma żadnego bezpiecznego portu dla flotty. Tu każdy jest przekonany, iż Vice-Król przedsiębierze tę wyprawę bez zlecenia, a nawet wbrew woli Sułtana; chce on zdobyć Syryą dla siebie, co jeśli mu się powiedzie, w tym razie Porta nie bardzo przeszkodzi mu, w ogłoszeniu się niepodległym. Oczekujemy więc ważnych wypadkow." (*G. W.*)

DODATEK

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 150.

Wilno dnia 11 Grudnia v. s. 1831 roku.

Nowe dzieła.

1. W księgarni Józefa Zawadzkiego w Wilnie wyszło nowe dzieło pod tytułem: Nauka Prawa dla Płci Piękney in 12. 1831 roku. Cena kop. sr. 60. (706)

Obwieszczenie.

2 Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Płakatny paszport, wydany z Kowieńskiego powiatowego Kaznaczeystwa 3go października zNrem 432 włościaninowi Rosieńskiego powiatu, majątku Czerwonego dworu Michałowi Dowtortowi, przezeń stracony. A zatém, iżby nikt niemógł z takowego korzystać, ninieyszém obwieszcza się. Decembra 5 dnia 1831 roku.

Assessor Józef Szulc.
Sekretarz Jamont.
Naczelnik Stołu Wincenty Szarski. (701)

Zbiegi.

2 Od Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż człowiek Efim Ibnatiew, który się powiadał rodem Mohilewskiey Gubernii, Sieńskiego powiatu, ze wsi Hursaka, lecz powiadanie to po sprawkach okazało się fałszywém, sądzony jako włoczęga, rezolucyą tuteyszego Głównego Sądu 1go Departamentu, odesłany do Chersońskiey Gubernii, do miasta Nikołajewa, dla ukompletowania 1go aresztanckiego batalionu, który przymiotami, wzrostu 2 arsz., 9 wiersz., twarzy białey, okrągławey, oczu karych, włosow światło-rusych, nosa małego, ostrego, z lewey strony na twarzy od wrzodu maleńki znak. Nowembra 27 dnia 1831 roku.

Sekretarz Tadeusz Afanasowicz. (696)

2 Przez Bessarabski Owodowy Rząd poszukują się zbrodniarze *Diordij Anhieł* (inaczey *Jordakij Hrek*) *Pietr Heha* i *Ihnat Czumaczenko*; osądzeni rezolucyą Rządzącego Senatu Naywyżey utwierdzoną na ukaranie knutem, i ssyłkę do ciężkich robot, za popełnione w Kiszeniewskim ostrogu zuchwalstwo, zbiegli, przymiotow następnych: 1szy) *Diordij Anheł.* (inaczey *Jordakij Hrek*) lat 23 wzrostu 2 arszyny, 8 wiersz., twarzy ospowatey, nosa średniego, włosow na głowie brwiach i wąsach czarnych, oczu karych, ma znaki na prawey nodze od uderzenia i od przebicia, a na lewey tylko od przebicia — 2gi) *Pietr Heho* lat 32, wzrostu 2 arsz., 7½ wiersz., twarzy białawey, chuderlawey, nosa miernego, oczu ciemno-karych, brodę goli, włosow na głowie, brwiach i wąsach ciemno-rusych, inszych przymiotow nie ma.— i 3ci) *Ihnat Czumaczenko* lat 45 wzrostu 2 arsz., 5¾ wiersz., włosow na głowie rusych, brwiach i wąsach światło-rusych, twarzy czystey, oczu szarych, nosa spłaszczonego.

Sowietnik Gabryel Kelchner.
Sekretarz Sniežkow. (697)

Ogłoszenie.

3 Rada Opiekuńcza Moskiewska CESARSKIEGO Domu Wychowania ninieyszém ogłasza, iż w niey będzie się przedawał z aukcyynego targu oddany na ewikcyą za uchybieniem terminu nieruchomy majątek Gwardyi Półkownikowey Natalii Alexandra córki Saweljewey, Witepskiey Gubernii, Surażskiego powiatu, przy wsi Wereczu dwornych 8, wsiach: Pawluczkowie 22, Wereczu 4, Chołujach 30, Hłazunach 19, Sołodnikowiczach 46, Masiejewie, 44, Karnilinie 55, Kasiukowie 40, Brodach 19, Żukowie 9, Zujewie 11, Kowaljewie 44, Isandrach 26, Borkach 26, Kolcach 28, Saczonkach 32, Stajach 34, Tiłkowych Niwach 51, Hrybulach 52, Prywalnach 25, Arżywicach 25, Szewniewie 14 i Maraszuie 12, w ogóle 656 dusz; jakowy majątek przedaje się z narodzonemi po rewizyi, z całą należącą do nich ziemią i wszelkiém na niey zabudowaniem, i z przelewem długu Rady na 26 lub 37 lat kto zechce wedle dawnieyszego świadectwa na prawidłach kassy zachowawczey; targi naznaczają się: pierwszy 5, drugi 12 i trzeci 16 dnia maja 1832 roku. Zaczém życzący kupić zechcą przybydź do Rady Opiekuńczey na wyrażone targi na 10 godzinę z rana, zapisywać się zaś do targow codziennie, wyłączając dni świąteczne. Nowembra 17 dnia 1831 r.

Expedytor Strasznikow.
Expedytora Pomocnik Pomerancow. (692)

3 Rada Mieyska Wileńska, potrzebując na rok następny 1832, dla Kommendy Policyi tego Miasta, mąki żytniey 750 i krup jęczmiennych 70 czetwierti, oraz dla koni pożarnych owsa 700 czetwierti, siana 6,500 i słomy 864 pudow, odbywać będzie w Izbie swojey na Ratuszu Wileńskim dnia 14, 15 i 16 licytacyę, a dnia 17 teraźnieyszego miesiąca Decembra przetarg, w celu wytargowania, kto za mnieyszą od innych cenę, dostarczyć obowiąże się takowe produkta, oraz zawarcia z nim kontraktu, i dla tego zaprasza życzących obowiązać się, aby raczyli w terminach oznaczonych stawić się do licytacyi z ewikcyami. Dat dnia 3 Decembra 1831 roku.

Karol Wener R. M. W.
(700) Pismowodca Pozlewicz.

Podrad.

3 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na wzięcie w dzierżawę wszystkich w Mińskiey Gubernii pocztowych stacyy od 1 stycznia 1833 roku po tenże dzień stycznia 1836 roku będą się odbywały targi pierwsze dwa w powiatach, a mianowicie: pierwszy 10go, drugi 14go decembra 1831 roku, a trzeci ostateczny w Mińskiey Skarbowey Izbie w czasie następujących kontraktów 8 marca i dla przetargu 9 dnia tegoż marca następującego 1832 roku; zaczém zechcą życzący przybydź na wyżey wyrażone terminy, pierwsze dwa w powiatowych miastach do powiatowych Marszałków, a na ostatni ostateczny i przetarg do Mińskiey Skarbowey Izby z pewnemi ewikcyami. Nowembra 26 dnia 1831 roku.

Assesor F. Arcimowicz.
Za Sekretarza Gliński.
Kollegialny Rejestrator Anisimow. (694)

Sąd Exdywizorski.

3 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski majątku

JW. Tadeusza Wierzbowicza Podkomorzego b. Pttu Oszm. i Kawalera w majętności Kamionce exystujący niniejszém zawiadamia, że dekret oczywisty tegoż Sądu w dniu 9 teraźn. mca grudnia w pomienioney majętności ogłoszonym zostanie, wszakże jeśliby ktokolwiek z kredytorów lub pretensorów takowym dekretem nie-kontentował się, takiemu niezaprzeczono w przeciągu dwóch tygodni od daty wyż wyrażoney spełnić obrzęd apellacyyny w Sądzie Ziem. Pttu Wileń. Datt w Kamionce r. 1831 grudnia 5 d.

Sędzia Grodzki Wileński Ignacy Honwalt.
Pisarz Ziem. Wileń. Jan Czyż.
Sędzia Grodz. Wileń. Karol Downarowicz.

(698)

Uwiadomienie.

3 Roku 1831 miesiąca nowembra 18 dnia. Sąd Ziemski Powiatu Wołkowyskiego, do powszechney przez gazety Kuryera Litewskiego podaje wiadomości; że po ustaniu cholery w mieście powiatowém Wołkowysku, Urzędnicy tego Sądu kilkakrotnie dla sądzenia Spraw Cywilnych w porządku Aktoratowym, do miasta powiatowego zjeżdżali, lecz na doniesienie Palestry, że z powodu byłey niespokoyności i exystencyi w różnych mieyscach epidemiczney choroby, pod nazwaniem Cholera, nie była w możności z stronami skommunikować się, i uzyskać potrzebnych dla przygotowania się do odbywania głosów papierów; do sądzenia spraw przystępować nie mogąc, Sądy na dzień dzisieyszy, odroczyli — a za zebraniem się dnia dzisieyszego, gdy wszyscy Adwokaci takoż oświadczyli, że nie mając jeszcze nadesłanych od Stron papierów przygotować się do odbywania spraw nie mogli, a ztąd o odwołanie Sądów do dnia 12 następnego miesiąca decembra prosili — Przeto Sąd Ziemski Wołkowyski, przychylając się do takowego żądania, Sądy swoje do dnia 12 Xbra r. b., postanowił odwołać, i że w tym dniu do sądzenia Spraw Cywilnych przystąpi wszystkich Adwokatow i interessowane strony zawiadamia. — (w Protokóle Sądowym podpisy Urzędnikow następne:) Prezydent Ostromęcki. Sędzia Michał Korczyc. Sędzia Józef Kalenkiewicz.

O zgodności z Protokółem poświadczam Sędzia Michał Korczyc.

Regent Tytularny Sowietnik Józef Kotkowski. (691)

5 *S. J. Borodzicz* były Professor utrzymujący Pensyą płci męzkiey i Bibliotekę abonamentową ksiąg polskich w Wilnie przy ulicy Sawicz, w domu JW. Podbipięty, ma jeszcze do zbycia książki ułożone przez siebie dla użytku młodzi, jako to:

1 Rysy charakterystyczne złego wychowania, czyli uczynki i mowy przeciwne grzeczności i t. d. po francuzku i po polsku 8vo kop. 60.

2. Tabella grammatyczna czasowań francuzkich i t. d. kop, 12½.

3 Grammatyka polska dla początkujących obiey płci 8vo kop. 30.

4 Rozprawa orthograficzna przeciwko przesadzonemu j na mieyscu y 8vo kop. 20.

Policmeyster Półkownik Rutkowski.

(625)

Prenumerata.

Na Gazetę Kuryera Litewskiego prenumerata przyymuje się: w Wilnie: w Expedycyi Gazetney Poczlamtu Litewskiego i w Redakcyi; po miastach gubernialnych i powiatowych na wszystkich Poczlamtach, Kantorach i Expedycyach. Cena

z przesyłaniem pocztą:

Na papierze białym, *tylko rocznie*,
R. sr. 18.
— — zwyczaynym, rocznie — 14.
— — — półrocznie — 7 K. 50.
— — — kwartałowie — 4.

bez przesyłania pocztą:

Na papierze białym, *tylko rocznie*
R. sr. 15.
— — zwyczaynym, rocznie — 9.
— — — półrocznie — 4 K. 50.
— — — kwartałowie — 2 — 25.

Liczba exemplarzy na białym papierze, taka tylko będzie drukowana, jaka znaydzie się liczba życzących mieć na takim papierze, na początku stycznia następującego 1832 roku.

W tychże mieyscach przyymuje się prenumerata na *Dziennik Medycyny, Chirurgii i Farmacyi*, którego Numera odbiorą PP. Prenumeratorowie i za rok 1831szy.

Rada Mieyska zawiadamia, że tuteysi Wexlarze od 8go po dzień 15 Decembra Kurs monet następnych pokazali takowy: za dukat nowy daią rubli 10 kop. 80, a sami przedaią po rubli 11; za dukat stary daią rubli 10 kopiejek 50, a sami przedaią po rubli 10 kop. 70, za imperyał daią rubli 38, a sami przedaią po rubli 38 k. 50: za pół imperyał daią rubli 19, a sami przedaią po rubli 19 kop. 25, za rubel srebrny całkowy daią rubli 3 kop. 70; a sami przedaią po rub. 3 kop. 72½ i za rubel srebrny drobną monetą daią po rubli trzy kop. 85 assygnacyami.

Onufry Nowacki Prezyd.
За писмоводителя Переводчикъ Тимофей Лари.

Obserwacye meteorologiczne.	Czas Obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatr.	Stan powietrza.
	d. 9 o 2 po połud.	27 cal. 11 lin. 8 lin.	— 1¼ stopni.	Wschodni.	Snieg.
	d. 10 — — —	28 — 0 — 4 —	— 2 — —	Południowy.	Pochmurno.
	d. 11 godz. 8 rano.	28 — 0 — 4 —	— 4 — —	Południowy	Pochmurno.

Drukarnia A. Marcinowskiego.
Dozwala się drukować. Wilno. 1831. d. 11 Grudnia.
Cenzor *Leon Borowski.*